

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 27.4.2012
COM(2012) 190 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**2010. aasta aruanne ühiste tehnoloogiaalgatuste raames
asutatud ühissetevõtete edusammude kohta**

{SWD(2012) 105 final}

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

2010. aasta aruanne ühiste tehnoloogiaalgatuste raames asutatud ühissettevõtete edusammude kohta

1. SISSEJUHATUS

Ühised tehnoloogiaalgatused on uudne võimalus luua Euroopas avaliku ja erasektori partnerlussuhteid tööstusuuringute valdkonnas. Need ühisalgatused loodi 2007.–2008. aastal seitsmenda raamprogrammi¹ kohaste katseprojektidena viies strateegilises valdkonnas: lennundus ja lennutransport (algatus Clean Sky), rahvatervis (innovatiivsete ravimite algatus), vesiniku- ja kütuseelementide tehnoloogia (vesiniku- ja kütuseelementide algatus), manussüsteemid (algatus ARTEMIS) ja nanoelektronika (algatus ENIAC)². Ühised tehnoloogiaalgatused, mille raames tööstuse, teadusringkondade ja ELi esindajad määravad kindlaks ühised teadusuuringute tegevuskavad ja investeerivad suuremahulisse rahvusvahelisse teadustegevusse, võimaldavad Euroopal (eriti majandussurutise ajal) parandada konkurentsivõimet tippteaduse, avatuse ja innovatsiooni abil.

Ühiste tehnoloogiaalgatuste raames asutatud ühissettevõtete (edaspidi „ühissettevõtted“) edusamme käsitlev aastaaruanne on koostatud vastavalt eri tehnoloogiaalgatuste loomist käsitlevate nõukogu määruste artikli 11 lõikele 1, milles on sätestatud, et „komisjon esitab nõukogule ja Euroopa Parlamendile igal aastal aruande ühissettevõtte [ühise tehnoloogiaalgatuse nimi] edusammude kohta. Aruanne sisaldab rakendamise üksikasju, sealhulgas esitatud projektitaotluste arv, rahastamiseks valitud projektitaotluste arv, osalejate liik, sealhulgas VKEd, ja riigipõhiseid statistilisi andmeid.“

Õiguslikus aluses on sätestatud ka nõue lisada vajaduse korral teavet selle kohta, millised on tehnoloogia hindamisvahendiga saadud hindamistulemused, mille alusel määratakse kindlaks ühissettevõtte Clean Sky üldiste tulemuste keskkonnamõju ja kasu³. Kuna esimene hindamine pidi toimuma 2011. aasta lõpus, esitatakse käesolevas aruandes ülevaade tehnoloogia hindamisvahendi konstrueerimiseks ja arendamiseks 2010. aastal tehtud ettevalmistustööst.

Käesolev aruanne on teine eraldiseisev dokument, milles esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule teavet ühissettevõtete asutamisejärgsete edusammude kohta. Ühisalgatuste 2008. aasta tegevust on kirjeldatud *Euroopa Liidu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse 2008.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1982/2006/EÜ, 18. detsember 2006, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013), ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

² Käesolevas dokumendis ei käsitleta ühissettevõtet SESAR (ühtse Euroopa taeva lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi alased teadusuuringud), mis on seitsmendast raamprogrammist ja üleeuroopaliste võrkude raames rahastatav avaliku ja erasektori partnerlus, millel on spetsiifiline juhtimis- ja aruandluskord.

³ Sellele on osutatud ühissettevõtte Clean Sky põhikirja artikli 8 lõikes 1, nõukogu määrus (EÜ) nr 71/2008, 20. detsember 2007, millega asutatakse ühissettevõtte Clean Sky, ELT L 30, 4.2.2008, lk 1.

aasta aruandes⁴ ning aruandega kaasnevas komisjoni talituste töödokumendis⁵. Hiljem otsustati aruande ulatust muuta ning käsitleda ühissettevõtete tegevust komisjoni üldisest teadus- ja arendustegevusest eraldi.

Ühissettevõtete 2009. aasta tegevust käsitlev esimene eraldiseisev aruanne⁶ kinnitati 2011. aasta septembris. Komisjoni talitused on teinud suuri jõupingutusi, et esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesolevas aruandes käsitletavate ühissettevõtete tegevuse tulemused õigel ajal.

Käesolev 2010. aasta aruanne ühiste tehnoloogiaalgatuste raames asutatud ühissettevõtete kohta koostati pärast ühissettevõtete esimest vahehindamist, mis on ette nähtud nõukogu asjaomase määruse artikli 11 lõikega 2. Aruandes võetakse arvesse vahehindamise aruannetes sisalduvaid ekspertide soovitusi ja komisjoni vastust⁷ ning konkreetset tegevust, mida ühissetvõtted kavandavad nendest soovitustest lähtuvalt. Ka võetakse selles arvesse Euroopa Kontrollikoja arvamust, mis on esitatud ühissettevõtete raamatupidamise aastaaruannetes, mis hõlmavad 31. detsembril 2010 lõppenud eelarveaastat⁸.

Aruande alguses tutvustatakse ühissettevõtteid lühidalt, esitatakse kokkuvõtte nende peamistest saavutustest 2010. aastal ja käsitletakse täiustamist vajavaid valdkondi. Sellega kaasneb komisjoni talituste töödokument, mis sisaldab peamiselt ühissettevõtete teadustegevuse statistikat kõnealuse aasta kohta kooskõlas nõukogu asjaomase määruse artikli 11 lõikega 1.

2. ÜHISSETTEVÕTETE LÜHITUTVUSTUS

Ühisalgatused on loodud ühissettevõtete vormis vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 187 (Euroopa Ühenduse asutamislepingu endine artikkel 171), milles on sätestatud, et „liit võib asutada ühissettevõtteid või luua muid struktuure, mis on vajalikud liidu uurimisprogrammide, tehnoloogia arengu- või tutvustamisprogrammide edukaks elluviimiseks”. Need asutati ELi finantsmääruse⁹ artikli 185 kohaste ühenduse asutustena. Selleks et toetada põhivaldkondi, kus teaduse ja tehnika areng aitab suurendada Euroopa konkurentsivõimet ja tõsta

⁴ Euroopa Liidu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse 2008. aasta aruanne, KOM(2009) 558 (lõplik), Brüssel, 22.10.2009.

⁵ Komisjoni talituste töödokument, lisatud Euroopa Liidu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse 2008. aasta aruandele, SEK (2009) 1380 (lõplik), Brüssel, 22.10.2009.

⁶ 2009. aasta aruanne ühiste tehnoloogiaalgatuste raames asutatud ühissettevõtete edusammude kohta, KOM(2011) 557 (lõplik), Brüssel, 14.9.2011.

⁷ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ARTEMIS ja ENIACi ühiste tehnoloogiaalgatuste esimene vahehindamine”, KOM(2010) 752 (lõplik), Brüssel, 16.12.2010.

Komisjoni talituste töödokument: [ühissettevõtete IMI, Clean Sky ja FCH] esimese vahehindamise aruanne, lisatud dokumendile: Euroopa Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Partnerlus teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas”, SEK(2011) 1072 (lõplik), Brüssel, 21.9.2011.

⁸ Aruanne ühissetvõtte [ühise tehnoloogiaalgatuse nimi] eelarveaasta 2010 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühissetvõtte vastustega, ELT C 368, 16.12.2011.

⁹ Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, 25. juuni 2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

elukvaliteeti, kuid mille puhul raamprogrammi tavapäraseid vahendid ei ole piisavad,¹⁰ võeti kasutusele seitsmenda raamprogrammiga uued vahendid, nimelt ühisettevõtted.

Kooskõlas seitsmenda raamprogrammi eriprogrammiga „Koostöö” asutati 2007.–2008. aastal viis ühisettevõtet, mille tegevus lõpeb 31. detsembril 2017.

- (1) **Lennunduse ja lennutranspordi ühisettevõtte (Clean Sky)**, mille eesmärk on suurendada Euroopa lennutööstuse konkurentsivõimet ning samal ajal vähendada heidet ja müra; asutatud nõukogu 20. detsembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 71/2008.
- (2) **Innovatiivsete ravimite algatuse ühisettevõtte (IMI)**, mille eesmärk on toetada patsientide jaoks paremate ja ohutumate ravimite väljaarendamist; asutatud nõukogu 20. detsembri 2007. aasta määrusega 73/2008.
- (3) **Vesiniku- ja kütuseelementide tehnoloogia ühisettevõtte (FCH)**, mille eesmärk on kiirendada vesiniku- ja kütuseelementide tehnoloogia arendamist ja kasutuselevõtmist; asutatud nõukogu 30. mai 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 521/2008.
- (4) **Manussüsteemide ühisettevõtte (ARTEMIS)**, mille eesmärk on aidata Euroopa tööstusel konsolideerida ja tugevdada maailmas juhtpositsiooni manussüsteemide valdkonnas; asutatud nõukogu 20. detsembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 74/2008.
- (5) **2020. aasta nanoelektronikatehnoloogia valdkonna ühisettevõtte (ENIAC)**, mille eesmärk on saavutada järgmise põlvkonna nanoelektroniliste osade jaoks vajalik miniaturiseerimise väga kõrge tase; asutatud nõukogu 20. detsembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 72/2008.

Oma eesmärkide saavutamiseks valivad ühisettevõtted projektid välja igal aastal korraldatavate avatud ja konkurentsile suunatud projektikonkurssidel, mis koosnevad ühe- või kaheetapilisest projektide esitamise ning hindamise protsessist. Rahastatakse **koostööprojekte** ning **koordineerimis- ja toetusmeetmeid**. Ühisettevõtte Clean Sky korraldatavad projektikonkurssid on spetsiifilisemad ja tulenevalt nende ulatusest kestavad lühemat aega ning oodatavad kõrgtehnoloogiatulemused peaksid olema kõrgema valmidusastmega. Seega avaldab Clean Sky mitu projektikonkursi kutset aastas.

Enne ühisettevõtetele autonoomia andmist oli Euroopa Komisjon ühe asutajaliikmena vastutav ühisettevõtete esialgse toimimise eest. Kui ühisettevõtted löid oma õigus- ja finantsraamistiku ja näitasid, et on suutelised oma eelarvet täitma, andis komisjon neile autonoomia. ARTEMIS, IMI ja Clean Sky said ametikult autonoomseks 2009. aasta oktoobris-novembris, seejärel ENIAC 2010. aasta mais ja FHC 2010. aasta novembris. Seega oli 2010. aasta enamiku ühisettevõtete jaoks esimene täisaasta, mil nad tegutsesid autonoomselt.

¹⁰ Komisjoni talituste töödokument *Joint Technology Initiatives: Background, State-of-Play and Main Features*, SEK(2007) 692, Brüssel, 15.5.2007.

3. PEAMISED SAAVUTUSED 2010. AASTAL

Pärast ühissettevõtete üsna aeglast tegevuse alustamist, mis oli teataval määral tingitud ühenduse asutuse¹¹ suhtes kohaldatava õigusliku ja reguleeriva raamistiku piirangutest, näitasid viis ühissettevõtet 2010. aastal, et uus avaliku ja erasektori teaduspartnerlusel põhinev ärimudel töötab saada edukaks. Selleks et ühissettevõtete algatatud ja käimasolev tegevus oleks üldiselt tõhus ja annaks kvaliteetseid tulemusi, korraldati see ümber lähtuvalt 2010. aastal (ühissettevõtte FCH puhul 2011. aasta aprillis) tehtud esimese vahehindamise järeldustest.

3.1. Põhitegevus

Aastal 2010 keskendusid viis ühissettevõtet **oma projektikonkursside juhtimisele**, nad viisid lõpule läbirääkimised, allkirjastasid toetuslepingud ja käivitasid 2008. ja 2009. aasta konkurssidel väljavalitud projekte ning algatasid 2010. aasta projektikonkurssid, hindasid projekte ja valisid võiduprojektid ning mõned ühissettevõtted alustasid läbirääkimisi. Ühissettevõtted valmistasid ka ette 2011. aasta projektikonkursside: nad määrasid kindlaks järgmiste projektikonkursside teemad, tuginedes varasemate projektikonkursside käigus saadud kogemustele ja erinevate sidusrühmadega peetud konsultatsioonide tulemustele.

Kõigil ühissettevõtetel õnnestus oma projektikonkurssidega äratada huvi Euroopast ja seitsmenda raamprogrammiga assotsieerunud riikidest pärit suures hulgas eri osalejates. Üldiselt võttis projektikonkurssidest osa suur hulk VKEsid. Siiski esines teatavaid takistusi, mida ühissettevõtted pidid ületama, et veelgi suurendada VKEde kaasatust oma teadustegevusse.

Esialgset tähelepanekud näitavad, et käimasolevate projektide raames suudetakse keskenduda ühissettevõtete teadusuuringute tegevuskavas esitatud prioriteetidele ja need täiendavad seitsmenda raamprogrammi sama valdkonna tegevust ilma seda dubleerimata. See on saavutatud korrapäraste kontrollidega. Samal ajal oli käimasolevate projektide tehniline edu kooskõlas erinevate tööstuslike rakendusstrateegiatega rahuldav.

Üksikasjalik teave ühissettevõtete 2010. aasta teadustegevuse, taotlejate liikide, VKEde osaluse, riigipõhise statistika ja projektikonkursside rahalise toetuse kohta on esitatud käesoleva aruandega kaasnevas *komisjoni talituste töödokumendis*.

Aastal 2010 hakkas enamik ühissettevõtteid **läbi vaatama strateegilisi dokumente ja ajakohastama teadusprioriteete**, millele projektikonkursside teemad tuginevad, et kajastada teaduse arengut ja eri tööstusharude vajaduste muutust. Clean Sky viis ellu oma tehnilises ettepanekus¹² algselt esitatud keskkonnanäesmärkide hindamise. Selle ümberhindamise tulemus kinnitas suures ulatuses algatuse Clean Sky esialgsete eesmärkide olulisust. Integreeritud tehnoloogia tutvustusvaldkondade tööprogrammid ja vastavate projektikonkursside teemad vaadati ka kõnealustest ajakohastatud elementidest lähtuvalt läbi. IMI võttis arvesse tööstusharu sidusrühmade soovitusi, mis on esitatud ka esimese

¹¹ *Designing together the 'ideal house' for public-private partnerships in European research* – ühiste tehnoloogiaalgatuste nn šerpade töörühma lõpparuanne, jaanuar 2010.

¹² See hõlmas keskkonnaprognooside täpsustamist lähtuvalt tehnoloogilise hindamisvahendiga saadud esimese hindamise kohasest õhusõiduki kontseptsioonist, mille väljatöötamisega alustati 2010. aastal ja mis viiakse lõpule 2011. aastal. Hindamine oli seotud rakendatava tehnoloogia muudetud valikuga ja demonstatsioonisüsteemide kindlaksmääramisega programmi kahe esimese aasta jooksul.

vahehindamise aruandes ja mis komisjon on heaks kiitnud ning mille kohaselt tuleks käivitada mitu suurt projekti ja järgida nn mõtle-suurelt-lähenemisviisi projektikonkursside teemade sõnastamisel. FCH viis ellu konkreetseid meetmeid, et ületada võrdväärse panuse ja rahastamismääradega seotud takistusi, mis on suurimad tegevuseesmärkidega seotud riskifaktorid. ARTEMIS alustas tööd ja ENIAC töötas välja teadusuuringute tegevuskavade uued versioonid, et pidada sammu kõnealuse valdkonna uute suundumustega ja kiire arenguga.

3.2. Ühissetevõtte Clean Sky tehnoloogia hindamisvahend

Tehnoloogia hindamisvahend on ühissetevõtte Clean Sky tegevuses kesksel kohal ja seda kasutatakse ühissetevõtte toetusel arendatud tehnoloogialahenduste keskkonnamõju hindamiseks. *Tehnoloogia hindamisvahendiga* heastati 2009. aastal esinenud viivitused ja 2010. aastal olid kõik tööpaketid töös. *Tehnoloogia hindamisvahendiga* tehtava esimese hindamise käigus kavatseti modelleerida lennutranspordisüsteem kahte stsenaariumi (koos Clean Sky osalusega ja ilma) võrreldes. See kavandati 2011. aasta lõpuks. Hindamistulemused esitatakse komisjoni järgmises aruandes.

3.3. Haldustegevus

Pärast viie ühisalgatuse töömahukat, kuid edukat **loomist ja käivitamist** arendasid ARTEMIS, IMI ja Clean Sky järkjärgult välja õigus- ja finantsraamistiku ning 2009. aasta lõpuks andis komisjon neile ühissetevõtetele autonoomia. Seega 2010. aasta oli esimene aasta, mil need ühissetevõtted tegutsesid iseseisvalt.

ENIAC ja FCH keskendusid ka 2010. aastal oma juhtimis- ja sisekontrollisüsteemide lõplikule väljaarendamisele ning riskijuhtimiskorra väljatöötamisele. Seejärel täitsid ühissetevõtted autonoomiakriteeriumid ning komisjon andis neile **haldusliku ja tegevusalase autonoomia**.

Ühissetevõtete üks peamine ülesanne 2010. aastal oli **töötada välja sisemised süsteemid ja kord**, et toetada edukat teadustegevust. Clean Sky raames kasutatava korra analüüsimise ja kirjeldamise tulemusel valmis kvaliteedi käsiraamat ning finantskorra käsiraamat. Ühisalgatuse IMI organisatsiooniline struktuur vaadati läbi, et viia see paremini vastavusse sidusrühmade ootustega. Ka teistes ühissetevõtetes toimus sarnane läbivaatamine ja tegevuse ajakohastamine.

Seoses sellega oli oluline **peamiste tulemusnäitajate** väljatöötamine. 2010. aasta lõpuks oli viiest ühissetevõttest kõigest kaks (FCH ja ENIAC) rakendanud kvantitatiivseid näitajaid. Clean Sky, IMI ja ARTEMIS olid kõnelused näitajad konstrueerinud, kuid nende lõplikult peaks need välja töötatama järgmisel aastal. Peale selle pidid ühissetevõtted autonoomse asutusena määrama kindlaks oma **siseauditi tegemise korra**. Clean Sky, IMI ja FCH löid vahendid siseauditi tegemiseks ja määrasid siseaudiitorid. ARTEMIS ja ENIAC otsustasid siseauditi tegemiseks kasutada Euroopa Komisjoni siseauditi talitust.

Enamiku ühissetevõtete olulised töökohad täideti juba enne 2010. aastat ning ülejäänud **töökohtade täitmine** oli lõppjärgus. Ühissetevõtted värbasid töötajaid 2010. aastal kooskõlas *personalipoliitika kavaga*. On oluline märkida, et aasta lõpuks viisid ühissetevõtted koostöös Euroopa Komisjoniiga lõpule ühishanke uue kontori asukoha leidmiseks. 2011. aasta jaanuaris koliti **uutesse ruumidesse** White Atriumi hoones Brüsselis.

Kommunikatsioonivaldkonnas võtsid Clean Sky ja ENIAC vastu *kommunikatsiooni- ja teabelevistrateegia*, mis on lisatud teiste ühissetevõtete tööprogrammi 2011. aasta prioriteedina. Kõnealusel aastal tegelesid ühissetevõtted üldiselt oma tegevuse tutvustamisega huvitatud isikutele ja suhtlesid sidusrühmadega, milleks korraldati erinevaid üritusi, nt teabepäevi, töötubasid, kohtumisi ja konverentse. Suheldakse meediaga, on avaldatud mitmeid pressiteateid peamiste uurimisteede kohta. Ka täiustasid ühissetevõtted oma visuaalset identiteeti ja uuendasid veebisaite, mida kasutatakse projektikonkursside väljakuulutamiseks, teabe vahetamiseks ja asjaomase tööstusharu uusimate arengutendentside kohta teabe andmiseks.

Koostöö kolmandate isikutega oli oluline selleks, et ühissetevõtteid tunnustataks maailmas. FCH näiteks tegi head rahvusvahelist koostööd USA, Jaapani ja Korea Vabariigiga. Clean Sky säilitas tihedad sidemed ühissetevõttega SESAR, kes investeerib lennujuhtimistehnoloogiasse vastavalt ühtse taeva algatusele, mida haldab Euroopa Komisjon. ARTEMIS tõhustas koostööd ARTEMIS-IA tööühmaga ja EUREKA klasterprogrammiga ITEA-2.

4. EDASISED VÄLJAVAATED JA ÜLESANDED

Ühissetevõtete esimesed vahehindamised tehti kavakohaselt 2010. aasta lõpuks (ühissetevõtte FCH puhul aprillis 2011) ning need hõlmasid töö kvaliteeti ja tõhusust ning seatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Üldine hindamistulemus on positiivne, mis kinnitab, et väljavaated ühissetevõtete eesmärkide saavutamiseks on head.

Kuna ühissetevõtted said alles hiljuti täieliku autonoomia, on vaja paariaastast konsolideerimisperioodi, enne kui tegelikku kasu on võimalik hinnata. Sellest hoolimata peetakse väga oluliseks sektoriülest koostööd peamise strateegia kindlaksmääramisel. Näiteks seoses ühissetevõttega FCH, kes tegutseb valdkonnas, kus on väga spetsiifilised turulepääsütõkked, on tööstuspartnerid aidanud väga tõhusalt hinnata turupotentsiaali võrreldes võistlevate tehnoloogialahendustega. Rahaliste vahendite stabiilne eraldamine on samuti toetanud tööstusharu, eriti VKEde võetavaid kohustusi, samal ajal kui raamprogrammi rahalised vahendid oleksid võinud minna konkureerivate tehnoloogialahenduste arendamisse.

2011. aastal pidid viis ühissetevõtet võtma seoses käimasoleva tegevusega järeelmeetmeid ja algatama rea uusi **projekte** ning valmistama ette ja käivitama uued projektikonkurssid. Projektikonkursside teemad tuli kindlaks määrata **teadusuuringute läbivaadatud tegevuskavade** alusel, võttes arvesse turujõude ja tehnoloogia kiiret arengut asjaomastes tööstusharudes.

Nagu Euroopa Kontrollikoda ja eksperdid esimese vahehindamise aruannetes soovitasid, pidanuks sellised ühissetevõtted nagu Clean Sky, kel esines tegevuse alustamisel viivitusi, selle kiiresti **tasa tegema**, et saavutada oma eesmärgid ettenähtud ajaks. See oleks aidanud ka lühendada abisaajatele maksete tegemiseks kuluvat aega ja parandada eelarve täitmist, mille tase oli ühissetevõtete seas 2010. aastal üldiselt madal.

Ühissetevõtted pidid veelgi soodustama tööstusharu ja teadusringkondade ning eelkõige VKEde **laialdasemat osalemist** teadustegevuses. Neil tuli kõrvaldada **VKEde** osalemist takistavad võimalikud tegurid. IMI lisas oma tegevuskavasse mitterahaliste panuste ja kaudsete kulude arvutamise meetodi väljaarendamise. FCH on juba alustanud tööd selleks, et suurendada rahastamismäärasid, mis olid seitsmenda raamprogrammi kohastest määradest

tunduvalt madalamad. Ühisettevõtete Clean Sky, ARTEMIS ja ENIAC tuli jätkuvalt tagada VKEde suur huvi osaleda nende käivitavatel projektikonkurssidel.

Halduslikust seisukohast pidid ühisettevõtted pärast käivitusperioodi ja autonoomia saamisele eelnevat ettevalmistusperioodi oma tööd **konsolideerima**, mis oli jätkusuutlikkuse ja edu eeltingimus. Kuigi avaliku ja erasektori viie kõnealuse partnerluse käivitamine iseenesest oli märkimisväärne saavutus, pidid ühisettevõtted arendama edasi oma **sisemise kontrolli korda** ja kehtestama vajaduse korral täiendavad kontrollimehhanismid. Sellele osutati ka Euroopa Kontrollikoja aruannetes, milles märgiti, et 2010. aasta lõpuks ei olnud ükski ühisettevõtte sisemisi kontrole ja finantsteabe süsteeme täielikult rakendanud ja/või ei olnud veel valideerinud neid toetavaid äriprotsesse, nagu on nõutav ühisettevõtete finantseeskirjadega.

Peale selle pidid kõik ühisettevõtted 2011. aastal rakendama **peamised tulemusnäitajad**, et algatuste tulemused ei oleks ebaühtlased ega killustunud. Tulemusnäitajate eesmärk ei ole mitte ainult hinnata tulemuste kvaliteeti ja seda perioodiliselt jälgida, et maksimeerida teadusprogrammide mõju, vaid need võimaldavad ka jälgimist usaldusväärse jälgimis- ja hindamissüsteemi abil. Oluline samm selles suunas pidi 2011. aastal olema **siseauditi kavade** rakendamine või vastuvõtmine, kui seda ei ole veel tehtud, ning korrapärase **eelkontrollide** ja **järeldauditite** tegemine. Peale selle, nagu Euroopa Kontrollikoda märkis, pidid ühisettevõtted komisjoni siseauditi talituse rolli oma finantseeskirjades selgelt kindlaks määrama.

Seoses IT-küsimuste ja logistikaga pidid kõik ühisettevõtted täiendavalt kaaluma **formaalse IT-poliitika ja -korra** kehtestamist, et tagada IT-kavandamise ja -jälgimise tsükli nõuetekohane toimimine ning näha ette usaldusväärne riskijuhtimisvahend. Ka tuli Belgia ametiasutustega sõlmida **asukohaleping**, milles käsitletakse tööruume, privileege ja immuuniteete ning muud Belgia antavat abi. Ühisettevõtted võtsid mõlemaid märkusi arvesse ja juba võetakse sellekohaseid meetmeid.

Ühisettevõtete eesmärkide hulka oleks 2011. aastal pidanud kuuluma **kommunikatsioonitegevuse** laiendamine, kasutades aktiivsemat ja sihipärasemat lähenemisviisi, eriti selleks, et suurendada VKEde ja teaduskogukonna osalemist teadusprojektides. Nagu vahehindamise aruannetes soovitati, peaksid ühisettevõtted töötama välja ja rakendama selged kommunikatsiooni- ja teabevahetuskavad, looma oma eraldiseisva identiteedi ja looma rohkem sünergiat riiklike programmidega ning tegema rahvusvahelist koostööd ELi-väliste sidusrühmadega.

Võttes arvesse, et käesolevas aruandes käsitletakse ühisettevõtete arengut nende esimesel autonoomse tegevuse aastal, mil ükski projekt ei ole veel lõpule viidud, tuleb tulevikuväljavaateid veel arutada. Viie ühisettevõtte senised saavutused näitavad, et tegemist on kaugemaleulatuvate Euroopa algatustega, millest võib välja kujuneda uus avaliku ja erasektori partnerluse tunnustatud mudel.